

wust waren van de mogelijkheden tot patiënt-gericht gedrag.

3. De betrouwbaarheid en vooral de validiteit van de VTS verdienen verder onderzoek om een duidelijker inzicht te krijgen in de mate van patiëntgerichtheid van groepen studenten en individuele studenten.

Summary:

Title: The effectiveness of communication skills training in the dental curriculum.

Keywords: Education – Behavioural sciences – Communication skills

Communication skills training in dental education is quite common today. The objective is to show the student the possibilities of increasing the participation of the patient in dentist-patient communication. This is called 'patient-oriented behaviour'.

The necessity for this kind of training is the strive to equivalence of dentist and patient in the dental office. This strive is a reflection of the changes in society. Besides that it has been shown that 'patient-oriented' behaviour increases the effectiveness of the work of the dentist.

At the Groningen University a questionnaire was developed to increase the effectiveness of a communication skills training (VTS). This VTS consists of descriptions of dentist-patient situations. The respondent is asked to choose a reaction in each situation from several possible reactions, one of which is patient-oriented.

It is indicated from the differences in scores before and after the training that students after the training were more conscious of the possi-

bility of patient-oriented communication. Some qualities of the VTS such as validity and reliability are discussed.

Literatuur:

1. Linton, J. C., McCutcheon, W. R., e.a. (1975): Teaching behavioral principles to dental students: a pilot course. *J Dent Ed* 39: 149-151.
2. Schaub, R. M. H. (1980): Een beschouwing over het begrip gezondheid I. Enige opvattingen. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 87: 332-336.
3. Bowden, C. L., Marting, H. W. (1975): A course on behavioral skills and the psychological aspects of dentistry. *J Dent Ed* 39: 617-621.
4. Deenen, L. J., Heid, D. W., e.a. (1973): Effective interpersonal and management skills in dentistry. *J Am Dent Assoc* 87: 878-880.
5. Eijkman, M. A. J. (1974): Een practicum gespreksvoering voor tandheelkundige studenten. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 81: 95-103.
6. Eijkman, M. A. J. (1974): Over en weer. Enkele theoretische achtergronden over het geven van de voorlichtingsboodschap en het gebruik hiervan in de tandheelkunde. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 81: 354-359.
7. Eijkman, M. A. J. (1979): Tandarts en patiëntenvoorlichting. Een terreinverkenning in de (T).V.O. Hfst. 4.3. Wolters-Noordhoff, Groningen.
8. Hornsby, J. L., Deenen, L. J., e.a. (1975): Interpersonal communication skills development: a model for dentistry. *J Dent Ed* 39: 728-731.
9. Jackson, E. (1978): Convergent evidence

for the effectiveness of interpersonal skill training for dental students. *J Dent Ed* 42: 517-523.

10. McKeithen, E. J. (1966): The patient's image of the dentist. *J Am Col Dent* 33: 87-107.
11. Scarrot, P., Smith, T. A., e.a. (1973): A study of the dental student: patient relationship. *J Dent Res* 52: 1287-1292.
12. Gale, E. N. (1972): Fears of the dental situation. *J Dent Res* 51: 964-966.
13. Moody, P. M., Vam Tassel, C., e.a. (1974): Cynicism, humanitarianism and dental career development. *J Dent Ed* 38: 645-649.
14. Weinstein, P., Smith, T. A., e.a. (1973): A study of the student/patient relationship. *J Dent Res* 52: 1287-1292.
15. Eijkman, M. A. J., Karsdorp, N. E., e.a. (1977): Experiences with a training course in patient counseling. *J Dent Ed* 41: 623-625.
16. Wepman, B. J. (1977): Communication skills training for dental students. *J Dent Ed* 41: 633-634.
17. Giesselbach, P. (1978): Verslag van 3 jaar gespreksvoeringspraktikum voor tandheelkunde. Intern Rapport, R.U. Groningen.
18. Ende, E. R. van den (1979): Evaluatie van een cursus gesprekstechnieken binnen tandheelkunde. Intern Rapport, R.U. Groningen.
19. Nunally, J. C. (1978): Psychometric Theory. Mc Graw Hill, New York.
20. Groot, A. D. de (1961): Methodologie. Grondslagen van onderzoek en denken in de gedragswetenschappen. Mouton, Den Haag: 295.

Januari 1982.

Ant. Deusinglaan 1,
9713 AV Groningen.

BERICHTEN

Verenigingsverslagen en mededelingen

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR ORTHODONTISCHE STUDIE

Aankondiging voorjaarsvergadering d.d. 14 maart te Utrecht

De voorjaarsvergadering van de *Nederlandse Vereniging voor Orthodontische Studie* zal dit jaar op maandag 14 maart a.s. in restaurant 'Hoog Brabant' te Utrecht worden gehouden.

Als enige spreker is uitgenodigd Dr. Jack Dale uit Toronto (Canada), die de onderstaande onderwerpen zal behandelen:

- Growth concepts and their application to diagnosis and treatment.
- Serial extraction in class I and class II cases.

Het wetenschappelijke gedeelte van de vergadering begint om 20.00 uur.

Nadere inlichtingen worden verstrekt door de secretaris van de Nederlandse Vereniging voor Orthodontische Studie, collega J. M. Beek, Wildernislaan 51, 7313 BD Apeldoorn.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR PROTHETISCHE TANDHEELKUNDE

Wijziging datum symposium 'Overkappingsprothese' van 12 in 19 maart 1983

De datum van het in de vorige aflevering aangekondigde symposium 'De overkappingsprothese', dat georganiseerd wordt door de *Nederlandse Vereniging voor Prothetische Tandheelkunde*, is gewijzigd. Het zal nu worden gehouden op zaterdag 19 maart a.s.

Voor de overige informatie wordt verwezen naar pagina 44 van de januari-aflevering.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR PARODONTOLOGIE



Aankondiging voorjaarsvergadering d.d. 11 maart 1983

De voorjaarsvergadering van de *Nederlandse Vereniging voor Parodontologie* zal op vrijdag 11 maart a.s. worden gehouden in het RAI-congrescentrum te Amsterdam.

Het te behandelen thema luidt: 'Regeneratie en nieuwe aanhechting' en het programma ziet er als volgt uit:

A. H. Melcher (Toronto): 'Principles of repair in the periodontium.'

J. O. Andreasen (Kopenhagen): 'Regeneration of the periodontal ligament after trauma.'

S. Nijman (Gotenburg): 'Regeneration of the periodontal ligament after periodontal disease.'

A. H. Melcher (Toronto): 'Implications of present knowledge on healing for periodontal treatment.'

Inlichtingen over deelname aan de voorjaarsvergadering zijn in te winnen bij de secretaris van de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie.

Aankondiging cursus 'Dental traumatology and surgical endodontics' d.d. 12 maart 1983

De volgende dag, zaterdag 12 maart, organiseren de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie en de Nederlandse Vereniging voor Endodontologie een cursus onder de titel 'Dental traumatology and surgical endodontics', die – eveneens in het RAI-congrescentrum te Amsterdam – gegeven zal worden door Prof. J. O. Andreasen uit Kopenhagen.

Inlichtingen over deelname aan deze cursus worden verstrekt door de secretaris van de Ned. Ver. voor Parodontologie, J. A. H. Tromp, Ant. Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen (tel. 050-117391), tot wie men zich ook kan wenden voor de aanmelding van het lidmaatschap der Ned. Ver. voor Parodontologie.

nwta

STICHTING VOOR WETENSCHAPPELIJK TANDHEELKUNDIGEN ARBEID

Aankondiging programma jubileumcongres d.d. 15 en 16 april 1983

De Stichting voor Wetenschappelijk Tandheelkundigen Arbeid zal haar 50-jarig bestaan vieren met een tweedaags congres. Het wordt een gezamenlijke manifestatie van de W.T.A. en de Nederlandse Vereniging van Tandartsen, die in de plaats komt van de voorjaarsvergadering van laatstgenoemde vereniging in 1983.

Voor vrijdag 15 april 1983 is het thema *Cariologie*, de moderator Prof. Dr. O. Backer Dirks, de voertaal (overwegend) Nederlands en ziet het programma er als volgt uit.

1. C. K. Burchell, E. Huntington (Port Sunlight, Groot-Brittannië): The epidemiology of dental caries at various sites and its implications for clinical trials.

2. H. Kalsbeek (Utrecht): Methodologische problemen bij het bepalen van het cariëspreventieve effect van fluoridetabletten.

3. R. Havenaar (Utrecht): Mogelijkheden en beperkingen van de dierproef als model voor cariësonderzoek – suikervervangmiddelen.

4. G. J. Truin (Nijmegen): Het gebruik van onze kennis ten dienste van het beleid in de gezondheidszorg.

5. H. P. de Jong (Groningen): Het effect van

fluoride op de vrije oppervlakte-energie van glazuur.

6. J. M. ten Cate (Amsterdam): De rol van fluoride en difosfonaten bij het ontstaan en de remineralisatie van 'subsurface' cariëslaesies – *in vitro*.

7. T. B. F. M. Gelhard (Groningen): Remineralisatie van glazuurlaesies in een *in vivo* model.

8. O. Backer Dirks (Utrecht): Innovatie in de tandheelkunde: niet boren.

9. J. R. Bausch (Utrecht): Innovatie in de tandheelkunde: secundaire preventie.

Voor zaterdag 16 april 1983 luidt het thema *Periodontology*. De voertaal is dan ook Engels en de moderator is Prof. Dr. Jan Lindhe.

Het programma voor die dag ziet er als volgt uit.

1. R. B. A. Sanderink (Zürich, Zwitserland): Oral hygiene control by self-assessment of the papillary bleeding.

2. G. Keszhely (Pécs, Hongarije): The influence of class II amalgam fillings on attachment loss.

3. Mevr. E. H. Burger (Amsterdam): Relationship of osteo clasts and macrophages.

4. J. P. Rodenburg (Amsterdam): Experimental localized periodontal breakdown in the Beagle dog.

5. F. Isidor (Arhus, Denemarken): Regeneration in angular bony defects following surgical treatment.

6. J. Reddy (Belville, Zuid-Afrika): Bacteriological and prevalence studies of periodontitis in a high fluoride area.

7. G. Mettraux (Bern, Zwitserland): Oxygen tension (pO₂) and microbial composition of plaque in human periodontal pockets.

8. P. J. Oosterwaal (Nijmegen): Effects on the subgingival microflora of cleaning of periodontal pockets with ultrasonic or handinstruments.

9. J. Lindhe (Gothenburg, Zweden): Critical probing depths in periodontal therapy.

Voor meer informatie kan men zich wenden tot Dr. A. E. Bosman, Emmalaan 28, 3581 HV Utrecht.

Buitenland

JAPAN

Stand van de tandheelkunde

Wegens de omstandigheid dat het Wereldjaarcongres van de Fédération Dentaire Internationale in 1983 in Japan zal plaatsvinden, wijdt de F.D.I.-Newsletter van september 1982 beschouwingen aan de attracties van dat land en in het bijzonder aan de tandheelkundige toestanden. Het volgende is hieraan ontleend.

Tot ver in de negentiende eeuw was Japan een besloten natie. Pas in 1853 bracht een Amerikaanse delegatie een boodschap van de toenmalige president der Verenigde Staten over, met

het doel, handelsbetrekkingen tot stand te brengen. In 1856 volgde de vestiging van een Amerikaans consulaat-generaal: het tijdperk van de 'openstelling' was aangebroken.

Voordien was de tandheelkunde altijd in handen geweest van practici van allerlei gehalte. De meesten daarvan waren 'stomatologen', die het vak generaties lang van vader op zoon hadden overgedragen, maar ook allerhande charlatans hielden zich, net als overal elders, met de tandheelkundige praktijk bezig.

In de jaren zestig van de 19e eeuw vestigde zich echter de eerste buitenlandse tandarts in Japan: een Amerikaan. Zijn voorbeeld werd al spoedig door andere buitenlanders gevolgd. Omgekeerd bezocht in die tijd een Japanse tandarts de Verenigde Staten. Dit leidde ertoe dat na zijn terugkomst in 1872 een begin werd gemaakt met de oprichting van een tandheelkundige opleidingsinstelling. Dat was overigens pas in 1890 en het werd de voorloper van het tegenwoordige Tokyo Dental College.

Thans is de toestand zo dat de student in de tandheelkunde een basisopleiding volgt van twee jaar, gevolgd door een studie van vier jaar in de specifiek-tandheelkundige vakken. Het aantal opleidingsinstituten bedraagt in toto 29, overigens niet alle verbonden met een universiteit. In het geheel studeren per jaar circa 3.500 studenten af. Zij kunnen zich als zij aan plaatselijke formaliteiten hebben voldaan (die vrijwel nooit een beletsel vormen) overal vrij vestigen. De kwaliteit van de in de praktijken geboden behandeling is, over het geheel genomen, hoog te noemen.

Behalve de orthodontie en de pedodontie bestaat in Japan geen systeem van specialisaties naar Amerikaans voorbeeld. Ook kent men er slechts twee categorieën van officieel bevoegde hulpkrachten, nl. mondhygiënist en tandtechnici. Hun opleiding geschiedt deels in universitair verband, deels in instellingen van meer particuliere aard (stichtingen en religieuze instellingen). Alles bijeengenomen zijn er in Japan 102 scholen voor mondhygiënist en 72 voor tandtechnici, die gezamenlijk 19.000, resp. 20.000 opleidingsplaatsen bieden. Voor beide opleidingen geldt een studieduur van twee jaar. Ongeveer 4.000 hygiënist en 3.000 technici behalen jaarlijks hun eindexamen. Voor stoelassistenten bestaat sedert kort ook een opleidingsmogelijkheid, zij het niet vanwege de staat.

Japan telt tegenwoordig circa 53.600 tandartsen; op de gehele bevolking betekent dit een dichtheid van 1:2.000. Er zijn de laatste jaren echter nog meer opleidingsinstellingen geschapen, zodat het aantal tandartsen wel snel zal stijgen. De hoge kwaliteit van de tandheelkunde is voor een deel te danken aan de invoering van technologische mogelijkheden uit de Verenigde Staten en Europa, maar voor een niet gering deel ook aan die in Japan zelf. De kwaliteit van de daar geproduceerde materialen en apparaten kan zeker wedijveren met de beste produkten die elders worden vervaardigd.

In 1961 is een stelsel van sociale voorzieningen geïntroduceerd, dat iedere inwoner in staat stelt van tandheelkundige behandeling te profiteren, met uitzondering dan van enkele gespecialiseerde vormen, die gericht zijn op de verhoging van het uiterlijk schoon. Nagenoeg iedere tandarts werkt aan deze sociale gezondheidszorg mee. Niettemin kent men in dit groots opgezette verzekeringssysteem ook de nodige moeilijkheden, o.a. met betrekking tot de mankracht. Nog belangrijker zijn de economische problemen die van de overheid veel stuurmanskunst vergen.

Binnenland

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE AMSTERDAM

Aankondiging programma 26 april 1983

Op dinsdag 26 april a.s. zal een klinische avond worden gehouden in de grote collegezaal van het Gebouw Tandheelkunde van de Universiteit van Amsterdam (ingang laagbouw), Louwesweg 1, Amsterdam-Slotervaart. Aanvang 20.00 uur.

Thema: *Hoe schadelijk zijn occlusale stoornissen?*

Programma:

P. R. Wesselink: Voor de gebitselementen.
W. H. Schoo: Voor het parodontium.
Prof. Dr. T. L. Hansson: Voor het kaakgewricht.

PROMOTIE

L. V. Arnold

Op dinsdag 8 februari 1983 promoveerde de heer L. V. Arnold (Marum) tot doctor in de Geneeskunde aan de rijksuniversiteit te Utrecht, op een proefschrift getiteld: 'The radiographic detection of initial carious lesions on the proximal surfaces of teeth'. Promotor was Prof. J. van Aken.

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK

Resultaten gezondheidsenquête 1981

Bijna één derde deel van de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder heeft een volledige gebitsprothese. Ongeveer acht procent heeft een 'half' kunstgebit (meestal is dat alleen boven) en negen procent een gedeeltelijke vervanging (waaronder begrepen: partiële plaatprothese, frame-prothese en brug). Dit zijn enkele resultaten van een gezondheidsenquête die het Centraal Bureau voor de Statistiek in 1981 heeft ingesteld en waarover gepubli-

ceerd is in het Maandbericht Gezondheidsstatistiek.

Uit het onderzoek blijkt dat tussen de 30 en 55 jaar veel meer vrouwen dan mannen een prothese hebben. Ook zijn er opvallende verschillen tussen ziekenfonds- en particulier verzekerden. Rond de 50 jaar heeft de helft van de ziekenfondsverzekerden een volledig kunstgebit, daarentegen ongeveer 30 procent van de particulier verzekerden.

Veel mensen hebben problemen met hun kunstgebit. Slechts de helft van de personen met een volledig kunstgebit kan b.v. zonder moeite een stuk van een harde appel afbijten, twintig procent heeft daar moeite mee en voor ruim een kwart is het onmogelijk. De problemen blijken toe te nemen met de leeftijd.

De enquête is alleen gehouden bij de 'thuiswonende' bevolking. Bewoners van inrichtingen en tehuizen zijn niet ondervraagd, dus met name bejaarden zijn enigszins ondervertegenwoordigd.

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF DENTO-MAXILLO-FACIAL RADIOLOGY

Aankondiging 6e internationaal congres 'Dento-Maxillo-Facial Radiology' d.d. 18-24 juni 1983 te Utrecht

Van 18 tot en met 24 juni 1983 wordt in Utrecht het 6e congres gehouden van de *International Association of Dento-Maxillo-Facial Radiology* (IADMF). Deze vereniging, die te Santiago in 1968 werd opgericht tijdens een internationaal congres gewijd aan de tandheelkundige radiologie, organiseert elke drie jaar een bijeenkomst. Die werden sedertdien gehouden in Erlangen, Kyoto, Malmö en Portland en thans – in 1983 – is Utrecht aan de beurt, waar de deelnemers elkaar zullen ontmoeten in het Jaarbeurscongres- en vergadercentrum.

Het programma omvat ruim 130 voordrachten (in de Engelse taal) en daarnaast – in de Expozaal – een 'poster'-wand waarop alle sprekers de inhoud van hun voordrachten zullen toelichten. Rond deze 'wetenschappelijke markt' is een industriële expositie georganiseerd.

De thema's die de algemeen-practicus het meest zullen interesseren zullen op vrijdag 24 juni aan de orde worden gesteld, waarbij een keuze gemaakt kan worden uit 'oral surgery' of 'intraoral radiology', 'oral surgery' of 'periodontology, restorative dentistry' en 'oral surgery' of 'panoramic radiology'.

Voor degenen die uitsluitend aan het programma van deze vrijdag wensen deel te nemen, zijn *dagkaarten* verkrijgbaar à f 100,—. Uiteraard behoort deelname aan het gehele congres ook tot de mogelijkheden.

Men wende zich voor inschrijving tot het secretariaat van de congrescommissie, p/a Tandheelkundig Instituut, afdeling Röntgenologie, Sorbonnelaan 16, 3508 TB Utrecht.

Voor belangstellenden is het tevens mogelijk deel te nemen aan een cursus, die voorafgaande aan het congres, op zaterdag 16 en zondag 17 juni wordt gehouden. Voor deze cursus, die gericht is op de relatie tussen de Mondheelkunde en de Radiologie, zijn als sprekers onder meer uitgenodigd: Prof. J. J. Pindborg, Prof. Dr. H. H. Horch, Prof. Dr. C. A. Waldron, Prof. Dr. A. K. Panders en Prof. Dr. I. van der Waal. Voor deelname aan deze cursus dient men zich eveneens te wenden tot het hierboven vermelde adres van het secretariaat van de congrescommissie.

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Aankondiging PAOT-cursus 'Dysfunctie-syndroom van het kauwstelsel' d.d. 10 en 25 mei 1983

Onder auspiciën van de Subfaculteit Tandheelkunde van de Universiteit van Amsterdam organiseert de vakgroep Functieleer van het Kauwstelsel in mei van dit jaar een postacademische cursus die het dysfunctie-syndroom van het kauwstelsel tot onderwerp heeft. Zij heeft daarvoor drie bekende Amerikaanse sprekers uitgenodigd.

In de eerste plaats is dat de anatoom Prof. Dr. Benjamin Moffett (hoogleraar Orthodontie aan de Universiteit van Washington), die aldaar de leiding heeft van de TMJ-dysfunctiekliniek. Zijn onderzoekgebied omvat prenatale ontwikkeling, postnatale groei, veranderingen gedurende het ouder worden, aanpassing van het kaakgewricht, degeneratieve veranderingen en de diagnose en behandeling van kaakgewrichtsafwijkingen.

Hij zal spreken over de betekenis van de occlusie voor het ontstaan en de behandeling van kaakgewrichtsafwijkingen.

Voorts zal Dr. Charles McNeill, die de leiding heeft over de Studiegroep Articulatie en Occlusie ten behoeve van het postacademisch onderwijs aan de Universiteit van Californië (San Francisco), naar aanleiding van zijn jarenlange ervaring met dysfunctie-patiënten, uitgebreid aandacht besteden aan 'Non-surgical management of craniomandibular disorders'.

Tenslotte behandelt Prof. Dr. Harold T. Perry, hoogleraar in de Orthodontie aan de Northwestern University Dental School, Chicago, de door hem geëntameerde onderzoekprojecten, die betrekking hebben op de foetale ontwikkeling van het hoofd, de normale en abnormale gnathologische functie en de normale groei en ontwikkeling van de aangezichtsdelen.

Bovengenoemde cursus wordt gehouden op dinsdag 10 mei 1983 (Dr. Charles McNeill en Prof. Dr. Harold T. Perry) en op woensdag 25 mei 1983 (Prof. Dr. Benjamin Moffett), in het gebouw van de Subfaculteit Tandheelkunde, Louwesweg 1, Amsterdam-Slotervaart. (Aanvang beide dagen 9.00).

De kosten voor deelname gedurende één van beide dagen bedragen f 250,— en voor beide dagen f 400,—. Inschrijving dient te geschieden door overmaking van het verschuldigde bedrag op postgirorekening nr. 2903438 t.n.v. Subfaculteit Tandheelkunde, Fonds Patiëntenbehandeling, PAOT, 10 en/of 25 mei 1983, en wel uiterlijk 20 april a.s. De deelnemers worden ingeschreven op 't moment dat hun betaling is ontvangen.

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE NIJMEGEN

Aankondiging programma 17 maart 1983

Op donderdag 17 maart a.s. zal een klinische avond worden gehouden in de collegezaal van het Gebouw voor klinische tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25, Heyendaal te Nijmegen.

Aanvang 20.00 uur.

Thema: *Indicatiegebied van tandheelkundige vulmaterialen.*

Programma:

Prof. Dr. A. J. M. Plasschaert: Mechanische aspecten.

Th. C. F. Mentz: Composieten.

G. S. T. The: Amalgam.

Datum volgende klinische avond: 19 mei 1983.

VRIJE UNIVERSITEIT

Derde lustrum Subfaculteit der Tandheelkunde

Op vrijdag 26 augustus 1983 zal de Subfaculteit der Tandheelkunde van de Vrije Universiteit te Amsterdam haar derde lustrum vieren met een eendaags symposium getiteld: 'Tandarts en Wetenschap'.

Over de inhoud van dit symposium zullen over enige tijd nadere gegevens volgen.



MONDJE SMAAT

NATIONAAL TANDHEELKUNDIG CONGRES

Verlenging inschrijving expositie beeldende kunst

De inschrijvingstermijn voor deelneming aan de expositie van beeldende kunst, die tijdens het Nationaal Tandheelkundig Congres in de foyer van de Prins Willem Alexanderzaal in het Nederlands Congresgebouw te Den Haag wordt gehouden (zie Ned Tijdschr Tandheelkd 89: 422,

oktober 1982), is verlengd tot 1 april a.s.

Voor het aanvragen van deelnemersformulieren en voor nadere informatie wende men zich tot het secretariaat van de Congresscommissie: Fazzantplein 20, 2566 VJ 's-Gravenhage.

POSTACADEMISCH ONDERWIJS TANDHEELKUNDE



Eerste vergadering van het Bestuur van het Orgaan Postacademisch Onderwijs Tandheelkunde (PAOT)

Op 9 december 1982 is het Bestuur van het op 17 november 1982 formeel tot stand gekomen Orgaan voor het Postacademisch Onderwijs Tandheelkunde voor het eerst bijeengekomen.

Tijdens deze vergadering koos het Bestuur de heer Dr. M. A. J. Eijkman, de enige door de deelnemers aan het Orgaan voorgedragen kandidaat, tot voorzitter. De heer Eijkman was voordien voorzitter van de Commissie van Voorbereiding PAOT, die met de totstandkoming van het Orgaan haar taak beëindigde.

Tevens koos het Bestuur de heren R. van de Velde tot vice-voorzitter en C. G. Maes tot lid van het Dagelijks Bestuur; beide heren maakten ook reeds deel uit van de Commissie van Voorbereiding. Ten slotte bekrachtigde het Orgaanbestuur de benoeming van de heer J. M. Genet tot secretaris van het Orgaan, tevens hoofd van het Bureau.

Het Bestuur besloot verder tot instelling van een commissie die het Huishoudelijk Reglement van het Orgaan moet voorbereiden.

Het Bestuur zal in 1983 ten minste vijf maal bijeenkomen, in de maanden februari, april, juni, september en november.

Ofschoon de deelnemers aan het Orgaan—de vijf universiteiten met een Subfaculteit Tandheelkunde, de Nederlandse Vereniging van Tandartsen en de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde—al op 10 juni 1982 de zogenaamde Gemeenschappelijke Regeling voor de oprichting van een Orgaan voor Postacademisch Onderwijs Tandheelkunde hadden ondertekend, is nadien onverwachte vertraging bij de totstandkoming ontstaan. Aan de ondertekening door de deelnemers op 10 juni 1982 was een zware procedure voorafgegaan omdat de instemming met de ontwerp-regeling onder meer was onderworpen aan de besluitvorming van de universiteitsbesturen, waarbij diverse universitaire bestuursorganen zijn betrokken. Oorzaak van de hierna opgetreden vertraging was dat het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen ter elfder ure een aantal formele juridische bezwaren tegen de tekst van de regeling te berde bracht. De door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen voorgestelde wijzigingen moesten in beginsel weer dezelfde zware besluitvormingsprocedure ondergaan voordat de Minister van O&W aan de gewijzigde tekst van de Gemeenschappelijke Regeling zijn goedkeuring kon hechten. Op 17 november jl. deelde

de Minister schriftelijk mee de regeling goed te keuren. Op dat moment was ook de oprichting van het Orgaan PAOT een feit geworden.

In de daaraan voorafgaande maanden heeft het Dagelijks Bestuur van de Commissie van Voorbereiding PAOT de lopende zaken waargenomen. De Commissie zelf had met de totstandbrenging van de Gemeenschappelijke Regeling haar hoofdtak voltooid. Een belangrijke taak voor het Dagelijks Bestuur was het vinden van een oplossing voor de vervulling van de functie van secretaris van het Orgaan. De secretaris van de Commissie van Voorbereiding, de heer Mr. J. A. W. Wensing, had te kennen gegeven niet in aanmerking te willen komen, gezien de andere inhoud van deze functie.

Feitelijk hield dit in dat al per begin november voor hem een vervanger moest zijn gevonden die de voorbereiding van de begroting 1983 en van het cursusprogramma voor de eerste helft van 1983 kon voltooien. Het Dagelijks Bestuur heeft de heer J. M. Genet bereid gevonden deze functie gedurende twee jaar op deeltijd-basis te vervullen. De heer Genet is als tandarts voor het resterende deel van zijn werktijd verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Tevens is het Dagelijks Bestuur erin geslaagd de heer A. J. P. de Meere voor een zelfde periode en eveneens in deeltijd als administrateur aan het Bureau te verbinden.

Een tweede belangrijke taak van het Dagelijks Bestuur was de voorbereiding van het cursusprogramma 1983 en de begroting 1983. Naar het zich laat aanzien zullen beide in de loop van december gereed komen. Het cursusprogramma zal alle Nederlandse tandartsen worden toegezonden.

Onderwerpen waar het zojuist gevormde Orgaanbestuur zich al op korte termijn mee bezig zal moeten houden, zijn onder meer:

- de wijze waarop de organisatie van het PAOT moet worden ingericht;
- het kostenaspect van PAOT-cursussen;
- het onderhouden van contacten met de deelnemers aan het Orgaan;
- de vorming van secties;
- de opstelling van criteria voor het opnemen van cursussen in het PAOT-cursusprogramma.

Het Bestuur van het Orgaan Postacademisch Onderwijs Tandheelkunde is thans als volgt samengesteld:

Voorzitter: Dr. M. A. J. Eijkman.

Namens de Universiteiten met een Subfaculteit Tandheelkunde

Rijksuniversiteit Utrecht:
Prof. Dr. C. A. W. Korenhof, lid;
P. G. M. Nelissen, plv. lid.

Rijksuniversiteit Groningen:
Dr. L. J. van Dijk, lid;
Prof. Dr. E. J. van 's-Gravenmade, plv. lid.

Katholieke Universiteit Nijmegen:
Dr. W. J. H. Berendsen, lid;
Prof. Dr. R. C. W. Burgersdijk, plv. lid.

Universiteit van Amsterdam:
R. van de Velde, lid;
Prof. Dr. S. K. Thoden van Velzen, plv. lid.

Vrije Universiteit:
Dr. P. F. van der Stelt, lid;
A. J. J. Bast, plv. lid.

Namens de 'derden': de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde en de Nederlandse Vereniging van Tandartsen:

N.M.T.:
C. G. Maes, lid en D. H. de Kup, plv. lid;
E. C. Koel, lid en D. Hülsmann, plv. lid.

N.V.v.T.:
J. A. Tolmeijer, lid en Prof. Dr. P. A. E. Sillevius Smitt, plv. lid;
J. P. Rodenburg, lid en Mw. M. J. Jager-Visser, plv. lid.

Tandarts-specialisten:
J. W. van Herwijnen, lid;
W. van Herk, plv. lid.

Namens de Stichting Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde ingevolge art. 11, 4e lid als adviseur:

L. J. A. van Schijndel.

POSTACADEMISCH ONDERWIJS TANDHEELKUNDE



Cursussen in de maand maart

- In vervolg op het bericht op bladzijde 52 van de januari-aflevering van dit tijdschrift, volgt hieronder een herinnering aan de cursussen die in de maand maart, onder auspiciën van het *Orgaan voor Post-Academisch Onderwijs Tandheelkunde*, worden gegeven. Voor uitvoerige informatie wordt op deze plaats verwezen naar het 'blauwe' *cursusprogramma jan. '83-sept. '83*.
- NIJ 3 Principes van four-handed dentistry, 3 en 4 maart 1983.
- VU 11 Gebitsontwikkeling, 7, 14 en 21 maart 1983.
- NIJ 4 De opbouw, 10 maart 1983.
- UA 3 Urgente medische situaties in de tandartspraktijk, 11, 12, 18 en 19 maart 1983.
- NIJ 5 De verkorte tandboog, 17 maart 1983.
- GR 2 De uitgeslagen tand, 19 maart 1983.
- VU 12 Stralingshygiënische aspecten van de tandheelkundige röntgendiagnostiek, 19 maart 1983.
- NIJ 6 De onderbroken tandboog, 24 maart 1983.

Voor inlichtingen wende zich men tot het secretariaat PAOT: Biltstraat 439, 3572 AW Utrecht (tel. 030-32 87 05).

TANDHEELKUNDIGE FACULTEITSVERENIGING NIJMEGEN



Samenstelling nieuw bestuur

Het bestuur van de *Tandheelkundige Faculteitsvereniging Nijmegen* is voor het zittingsjaar 1983 als volgt samengesteld:
B. Polder, praeses;
R. Köhler, vice-praeses;
S. Kusters, quaestor;
V. Roppe, ab-actis, Philips van Leydenlaan 25, 6525 EX Nijmegen, telefoon 080-51 40 47 (tussen 12.15 en 13.30 uur).

STICHTING FEDERATIE VAN MEDISCH WETENSCHAPPELIJKE VERENIGINGEN

Aankondiging 24e Federatieve vergadering te Leiden d.d. 7-8 april 1983

Op donderdag 7 en vrijdag 8 april 1983 wordt in het Gorlaeuslaboratorium (Wassenaarseweg 76) van de rijksuniversiteit te Leiden de 24e Federatieve vergadering van Medisch Wetenschappelijke Verenigingen gehouden. Tijdens de plenaire bijeenkomst op donderdag, 's middags om 17.00 uur, zal de 'Dr. Saal van Zwanenberg lecture 1983' worden gehouden door Prof. Dr. G. Köhler van het instituut voor Immunologie te Basel.

Prof. Köhler heeft pionierswerk verricht op fundamenteel medisch-biologisch gebied der monoclonale antilichamen, die nu zeer veel gebruikt worden bij de diagnostiek van immunopathieën en tumoren. In de toekomst kan men van deze monoclonale antilichamen uitgebreidere toepassing in de oncologie verwachten. Voorts zullen diverse symposia en posters worden gepresenteerd over recente vorderingen op het terrein van medisch-biologisch en klinisch wetenschappelijk onderzoek.

De coördinatie en correspondentie met betrekking tot deze bijeenkomst wordt namens de Stichting verzorgd door Mevrouw M. M. C. Bruens-Dirks, Geert Grooteplein Noord 21, 6500 HB Nijmegen.

Het inschrijfgeld bedraagt bij voorinschrijving tot en met 28 februari 1983: f 47,50; voor promovendi: f 32,50; voor studenten en niet-academisch laboratoriumpersoneel bedraagt het inschrijfgeld: f 17,50.

TANDHEELKUNDIGE FACULTEITS- VERENIGING TE NIJMEGEN



Aankondiging 4e Lustrum d.d. 11-15 oktober 1983

Onder de naam *Studentikoos* organiseert de Tandheelkundige Faculteitsvereniging te Nij-

megen van 11 tot en met 15 oktober 1983 haar vierde lustrum.

Vrijdag 14 oktober wordt een symposium gehouden met als titel 'Tandheelkundestudent van nu, straks nodig of overbodig?!' Het ligt in de bedoeling de student enig inzicht te geven in zijn toekomstmogelijkheden tot ± 1990, waartoe vertegenwoordigers van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde, de ziekenfondsen, het Departement van Volksgezondheid, de Consumentenbond en de Subfaculteiten zijn uitgenodigd hun visie uiteen te zetten.

Op 12 oktober vindt een excursie plaats voor studenten en stafleden, terwijl 13 oktober interfacultaire sportdag is in de Rijnhal te Arnhem. Op 15 oktober wordt er 'open dag' gehouden en een reünistenborrel gegeven.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Lustrumcommissie 'Studentikoos', Philips van Leydenlaan 25, 6525 EX Nijmegen.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1983

* 11 maart

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. voor Parodontologie, RAI-congrescentrum, Amsterdam. Inl. secr. J. A. H. Tromp, Ant. Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen (tel. 050-117391). **(Zie ook rubriek Verenigingsverslagen en mededelingen.)**

* 12 maart

Cursus 'Dental traumatology and surgical endodontics', Ned. Ver. voor Parodontologie en Ver. voor Endodontologie, RAI-congrescentrum, Amsterdam. Inl. secr. Ned. Ver. voor Parodontologie, J. A. H. Tromp, Ant. Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen (tel. 050-117391). **(Zie ook rubriek Verenigingsverslagen en mededelingen.)**

* 14 maart

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. voor Orthodontische Studie, restaurant 'Hoog Brabant', Utrecht. Inl. secr. J. M. Beek, Wildernislaan 51, 7313 BD Apeldoorn. **(Zie ook rubriek Verenigingsverslagen en mededelingen.)**

17 maart

Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal van het Gebouw voor klinische tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25, Heyendaal, Nijmegen. Aanvang 20.00 uur. **(Zie ook rubriek Binnenland.)**

18 maart

Universiteitsdag rijksuniversiteit te Utrecht.

- 18 maart**
Wetenschappelijke dag Maatschappij-afdeling Eindhoven en omstreken. Onderwerp 'Enossale implantaten'. Inl. F. M. A. Schröder, Botenlaan 50-52, 5652 CB Eindhoven (tel. 040-51 45 27).
- 18 maart**
Algemene Ledenvergadering Ver. tot Bevordering der Tandheelkundige Gezondheidszorg voor Gehandicapten, 's Koonings Jaght, Koningsweg 8, Schaarsbergen. Thema: 'Angst en geestelijke handicap'. Aanvang: 10.30 uur.
- 18 maart**
Voorjaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap, Jaarbeurs congres- en vergadercentrum, Utrecht.
- * **19 maart**
Symposium 'Overkappingsprothese', Ned. Ver. voor Prothetische Tandheelkunde, hoofdgebouw Vrije Universiteit, De Boelelaan 1105, Amsterdam. Inl. S. E. W. Engels, secr. N.V.v.P.T., postbus 7161, 1007 MC Amsterdam (tel. 020-548 4454 of 548 4473). (**Gewijzigde datum.**)
- 24 maart**
Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Thema: 'Orthodontie'. Aanvang 20.00 uur precies.
- 25 maart**
Voorjaarsvergadering Ned. Ver. van Mondhygiënist. Inl. secr. Dennensteeg 3, 5481 XE Schijndel, tel. 04105-5445.
- 15-16 april**
Jubileumcongres Stichting voor WTA, R.A.I.-congrescentrum, Amsterdam. Thema: 'Recente ontwikkelingen in de Cariologie en Parodontologie.'
- 22 april**
Nascholingsdag Ver. v. Artsen Automobilisten, Jaarbeurs congres- en vergadercentrum, Utrecht. Thema: 'Acute medische situaties in de tandheelkundige praktijk'. Inl. V.V.A.A., telefoon: 030-45 49 11.
- * **26 april**
Klinische avond voor tandartsen te Amsterdam, Louwesweg 1, Slotervaart. Aanvang 20.00 uur. (**Zie ook rubriek Binnenland.**)
- 28 april**
Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Thema: 'De tandarts zelf aan het woord'. Aanvang 20.00 uur precies.
- 6 mei**
Oprichtingsvergadering Ned. Ver. voor Orale Implantologie, Hotel Oud London, Zeist. Inl. J. P. M. Bloemhard, Neuweg 34, 1215 JH Hilversum (tel. 035-42800).
- 16 mei**
Klinische avond voor tandartsen in het Tandheelkundig Instituut, Sorbonnelaan 16, Utrecht.
- 19 mei**
Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal van het Gebouw voor klinische tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25, Heyendaal, Nijmegen. Aanvang 20.00 uur.
- 22-29 mei**
P.A.O.T.-week Curaçao Dental Society, Curaçao (Ned. Antillen). Inl. Drs. H. J. L. M. van Heeswijk, Tandheelkundige Kliniek Rio Canario, Willemstad, Curaçao (N.A.).
- 25-29 mei**
Gezamenlijke vergadering European Prosthodontic Association en Deutsche Gesellschaft für Zahnärztliche Prothetik und Werkstoffkunde.
- 18-24 juni**
6e Internationaal Congres Dento-Maxillo-Faciale Radiologie, Utrecht. Inl. Prof. J. van Aken, Sorbonnelaan 16, 3508 TB Utrecht.
- 25-30 juni**
8th International Conference in Oral Surgery. Inl. Quintessenz Verlags-GmbH, Ifenpad 2-4, D-1000 Berlijn 42, West-Duitsland.
- 28 juni-1 juli**
Jaarvergadering American Dental Society of Europe, St. Pierre Park Hotel, Guernsey. Inl. secr. Brian J. Parkins, 57 Portland Place, London W.1.N. 3 A.H., England.
- 30 juni-3 juli**
Jaarvergadering British Dental Association, Stratford-upon-Avon, Engeland. Inl.: 64 Wimpole Street, London WIM 8 AL, England.
- 28-30 juli**
9th International Conference on Oral Biology, Sydney, Australië. Inl. Dr. J. A. Gray, 15th street 734, NW, Washington, DC 20005, V.S.
- 31 juli-12 augustus**
Cursus 'Problems in diagnostic oral pathology', Sheffield, Engeland. Inl. The British Council, Keizersgracht 343, 1016 EH Amsterdam.
- 4-5 augustus**
International Tooth and Bone Resorption Conference, Sydney, Australië. Inl. Dr. S. A. Cohn, Park Street 60, Sydney 2000, Australië.
- * **26 augustus**
Symposium 'Tandarts en Wetenschap' ter gelegenheid van het 3e lustrum van de Subfaculteit der Tandheelkunde van de Vrije Universiteit te Amsterdam. Inl. F. A. Toors, vakgroep Sociale Tandheelkunde, postbus 7161, 1007 MC Amsterdam, tel. 020-548 5030. (**Zie ook rubriek Binnenland.**)
- 31 augustus-2 september**
4th European Conference in Biomaterials, Leuven, België. Inl. Dr. P. Dyucheyne, KU Leuven, De Croylaan 2, B-3030 Heverlee, België.
- * **31 augustus-3 september**
9th Annual meeting Association for Dental Education in Europe (A.D.E.E.), Delphi, Griekenland. Thema: 'How do we prepare dental students for a life of continuing education? The impact of prevention on dental curriculum.' Inl. Prof. P. Apostolopoulos, 2, Thivonstraat (Goudi), Athene 808, Griekenland.
- 28-30 september**
Nationaal Tandheelkundig Congres 'Mondjesmaat', Nederlands Congresgebouw, 's-Gravenhage. Inl. J. Th. van Geest, Fazantplein 20, 2566 VJ 's-Gravenhage.
- * **11-15 oktober**
4e Lustrum Tandheelkundige Faculteitsvereniging te Nijmegen. (**Zie ook rubriek Binnenland.**)
- 14-20 november**
71e Wereldjaarcongres F.D.I., Tokyo, Japan.
- 21 november**
Klinische avond voor tandartsen in het Tandheelkundig Instituut, Sorbonnelaan 16, Utrecht.
- 1984
- * **4-7 juni**
2e Congres Int. Association of Oral Pathologists, Amsterdam. Inl. mw. R. Mooijen, Pathologisch Instituut V.U., De Boelelaan 1117, 1007 MB Amsterdam, tel. 020-548 2306.